

Felsefe ve Devrim:

05.06.2024 • Bob Avakian'ın Yazıları • Yeni Komünizm

Birinci Bölüm: Değersiz ama bir o kadar zehirli oportünizme-proleter/komünist devrim adına komünist teorinin saptırılmasına karşı objektif realite ve hakikat

Editörün notu: Aşağıda ilki yer almakta olan Felsefe ve Devrim isimli iki bölümlük yazı dizisi 3 Haziran 2024 tarihinde yeni komünizmin mimarı Bob Avakian tarafından kaleme alınmış ve Devrimci Komünist Parti-ABD'nin sesi olan revcom.us sitesinde yayınlanmıştır. Çevirisini okurlarımızın dikkatine sunarız.

Bugünlerde pek çok insan objektif bir hakikatin olmadığını aksine hakikatin “sübjektif” olduğunu-insanların ırkı, cinsel yönelimi vb farklı “kimliklere” göre farklı “hakikatlerin” olduğunu söylüyor. Sosyal medyadan paylaştığım 23. Mesajımda (1) bu meseleye şu şekilde girmiştım:

Farklı insanlar için farklı “hakikatler” diye bir şey yoktur. İnsanların deneyimleri birbirinden farklı olabilir ancak hepsi için hakikat aynıdır. Bir kere daha söylemek gerekirse:
Hakikat...hakikattir.

Ancak buna rağmen kendilerine “komünist” diyenler arasında bile sübjektif “hakikate”-özellikle de “sınıf hakikati” olduğu iddiasına- yönelik bir ısrar var. Bu bahsi geçen “sınıf hakikati”, proleteriyadan, sömürülen işçi sınıfının “sınıf hakikatinden” bahsediyor. Bu nosyon tamamen yanlıştır ve çok tehlikeli neticeleri vardır.

Bu tartışmanın içerisinde çok önemli bir mesele; bilim olarak Marksizmin (komünizm) proleteryanın temel çıkarlarını temsil eden devrim davası için partizan olma karakteri arasında bir ilişki olmasıdır. Bunun doğru anlaşılması şu şekilde olmalıdır: **Marksizm, gerçekliği anlamak ve özgürleştirici bir biçimde dönüştürmek için bilimsel bir metottur ve proleter/komünist devrimin davasına partizan olması bu temeldedir.** Marksizm, proleter/komünist devrimin davasına partizandır çünkü Marksizmin ortaya çıkardığı objektif hakikat; komünizmin her yerdeki bütün baskı ve sömürü ilişkilerine son vermek için zorunlu olduğudur ve bu proleteryanın temel çıkarlarını temsil etmektedir.

(Bu meseleye ilişkin çok kapsamlı bir tartışma, “sınıf hakikati” hatalı nosyonunu ve komünizmin başka türlü tahriflerini yapan “teorisyenlerden” birinin kapsamlı bir şekilde teşhir edildiği ve yadsındığı önemli bir makalede yapılmıştır. İshak Baran ve KJA tarafından yazılmış bu makale, “Ajith: Geçmişin Tortusunun Bir Portresi” yeni komünizmin çevrimiçi teorik dergisi olan *Demarcations* (2)(demarcations-journal.org) içerisinde dördüncü sayıda yayınlanmıştır. Şimdi burada bu meseleyle ilgili bazı kritik yöntem meselelerine gireceğim ki bunlar tayin edici önemdedir.)

Komünizmin gerçek yöntem ve yaklaşımı olması gerektiği biçimde, komünist devrimin tecrübesinin sadece muazzam başarılarının değil ancak aynı zamanda ciddi sorunları ve hatalarının da bilimsel analizi ve sentezini içerir. Bu, öne çıkarmış olduğum yeni komünizmin can alıcı ilkelerinden birinin uygulanmasıdır: “Hakikat olan her şey proletarya için iyidir, bütün hakikatler komünizme ulaşmamıza yardımcı olabilir.” (Bu yaklaşım, çok yanlış ve çok zararlı olan “proletarya için iyi olan her şey hakikattir-ki bu “sınıf hakikatinin” bir dışavurumudur-yaklaşımının *tam tersidir.*)

Çok önemli bir gerçek şudur ki: Proleter/komünist devrime partizan olmayan insanlar da pek çok önemli hakikati-sadece doğa, kozmos ile ilgili değil aynı zamanda insan toplumu (komünist devrim tecrübesi de dahil) ile ilgili de- keşfedebilirler ve keşfetmişler de. Bu durum, doğru olan her şeyin-bu hakikatin kaynağının kim veya ne olduğuna bakılmaksızın- proletarya için iyi olduğu ve komünizme ulaşmamıza yardımcı olabileceği kritik ilkesinin bir ifadesidir.

Kimi “Ajithçi” oportünistlerin hatalı “sınıf hakikati” konseptini savunmak için bir şeyin doğru olup olmadığına onun gerçekliğin tutarlı bir yansıması olup olmadığına bağlı olduğu gerçeği üzerinden oynadıkları ucuz oyunlar vardır. Aslında bu doğru konsept böylece bu oportünistler tarafından tahrif edilir ve doğru (hakikat olan) bilginin elde edilmesinin basit bir şekilde birisinin zihnindeki fenomenin pasif bir ayna imgesinden ibaret olduğu ima edilir (yansıtmadan kasıt budur).

Daha önce de defalarca kez söylediğim gibi, özellikle de basit fenomenlerin ötesinde meselelerle uğraştığınızda, hakikate ulaşmak yüzeydeki görüntünün ötesine geçmeyi; daha geniş ve derin gerçekliği analiz etmeyi ve sentezlemeyi gerektirir (şeylere neden olan örüntüleri, altında yatan ve onların itici güçlerini incelemek). Ancak hakikate ulaşıp ulaşmadığınız, anlayışınızın objektif realiteye tekabül edip etmediği-onun doğru bir yansıması olup olmadığı- ile belirlenir. (Basit bir örnek vermek gerekirse: Eğer birisi yağmur yağdığını ama yağmurun olmadığını söylerse ifadesi yanlış olacaktır çünkü bu objektif realitenin doğru bir yansıması değildir. Veyahut birisi kuduz hastalığının insanların şeytan tarafından ele geçirilmesi olduğunu veya COVID’in aslında var olmadığını ve ilaç şirketlerinin para kazanmak için bir uydurması olduğunu söylediklerinde bunlar da gerçekliğin doğru yansımaları değildirler. Ancak birisi kuduzun virüs kaynaklı bir hastalık olduğunu ve aşı yoluyla çok efektif bir şekilde mücadele edilebildiğini, COVID’in bundan farklı bir virüs olduğunu ve farklı bir aşı yoluyla hasarlarının minimize edilebileceğini söylerse bunlar objektif realitenin doğru bir yansıması olacak ve doğru ifadeler olacaktır.)

Tabii ki bir şeyin doğru olup olmadığına karar vermek objektif realitenin doğru bir yansımasına dayanır- bu bir şeyi *deklare* etme meselesi değildir. Hakikat testi, gerçekliğin kendisidir. Bir şeyin hakikatini (bir fikir, bir teori vb.) köklü bir şekilde tesis edebilmek için *kanıta dayalı bir süreç* işletmek, gerçekliğin derinine inmek, incelenen gerçekliğin örüntülerini, altında yatan nedenleri ve itici güçlerini tespit etmek, eylemler ve transformasyonların bu gerçekliği nasıl dönüştüreceğine ilişkin projeksiyonlar yapmak ve bu projeksiyonları test etmek için gerçeklik ile sürekli bilinçli bir şekilde etkileşime girmek-doğrulamak veya yanlışlamak için- zorunludur.

Son tahlilde, tüm teorilerin test edilmesi, bunların gerçekliğe ilişkin projeksiyonlarının doğru olup olmadığı teyit edilir (veya edilmez). Aynı zamanda doğru bir şekilde kullanılan bilimsel bir teori-birikmiş tarihsel tecrübeler ve bilgiler temelinde- şeylerin gidişatının olası sonuçlarını tutarlı bir şekilde öngörebilir. Örneğin bu, iklim bilimcilerin tarihsel ve mevcut eğilimlerden ne gelişeceğine ilişkin doğru öngörülerde bulunabilmesinin temelidir. Bu aynı zamanda kapitalizmin yıkılması ve komünizmle değiştirilmesinin dünya halklarının ve nihai olarak tüm insanlığın çıkarına olduğunun bilimsel bir şekilde ileri sürülebilmesinin de nedenidir.

Peki o halde “sınıf hakikatini” savunan bu oportünistlerin Marksist “yansıma teorisini” tahrif etmelerinin nedeni ve amacı nedir? Şimdi, Marksist “yansıma teorisinin” zihninizdeki *basitçe bir yansıtma* fenomeni olduğunu iddia ettiğinizde, bu sözde “yansıtmanın” ötesine geçmek için fenomenleri proletaryanın yöntem ve yaklaşımı olan diyalektik materyalizm ile “yorumlamalısınız” ve buyrun! Böylelikle proletaryanın sözde “sınıf hakikatine” ulaştınız.

Ancak bir kez daha buradaki tayin edici noktayı belirtelim, basit ve temel bir şekilde ifade edersek: *Diyalektik materyalizm proletaryanın (komünizmin) yöntem ve yaklaşımı olduğu için geçerli değildir ancak bilimsel bir yöntem ve yaklaşım olduğu, dünyanın/evrenin gerçekte nasıl olduğunu anlamada doğru bir anlayışa (kişinin bilincinde doğru bir yansıma) sahip olduğu için geçerlidir.* Dünya/evren objektif olarak varolan *maddi gerçeklikten* oluşur (bu materyalizm kısmıdır). Ve bu maddi gerçeklik yeknesak, sabit ve statik değildir, aksine tamamen çelişkiler, hareket ve değişim içerir (bu da *diyalektik* kısmıdır).

Bu oportünistlerin “sınıf hakikati” ile ilgili olan argümanı -objektif hakikatin tersine- *diyalektik materyalizmi bilimsel bir araç olarak değil proletaryanın* (veya proletaryanın çıkarlarını savunduğunu iddia edenlerin) “*partizan bir aracı*” olarak gördükleri gerçeğini yansıtır. Ancak şayet diyalektik materyalizmin bir çıkarımı olarak komünist devrimin; zorunlu, mümkün ve özgürleştirici olduğu objektif bir hakikat değil de basit bir şekilde “partizan bir hakikat” ise o halde bunu diğer “sınıf hakikatlerinden” örneğin burjuvazinin (kapitalist sınıf) kapitalizmin mümkün olan en iyi sistem olduğu, komünist devrimin zorunlu olmadığı ve sadece felaketle sonuçlanacağı sözde “hakikatlerinden” daha geçerli kılan nedir? *Komünist teorisinin çıkarımlarının “proleter hakikat” olduğunu deklare etmek onun bilime dayanan objektif hakikat*

olarak önemini ve gerçek niteliğini saptırır ve altını oyar.

Tabii ki, bir yandan kapitalizmle ilgili temel hakikatleri bütünüyle tanıyıp bunlarla ilgili harekete geçmek bir yandan da aynısını komünizmle ilgili yapabilmek bu hakikate açık olabilmeye isteklilik ve böylesi bir oryantasyon gerektirir. Bu, kapitalizmin illüzyonlarına ve komünizm ile ilgili yalanlara yapışmanın tam tersidir. Ancak bir kez daha; *komünizm, kapitalizme karşı çıkmak için “elverişli” bir “hakikat” değildir: Komünizm, gerçekliği anlamak ve özgürleştirici bir biçimde dönüştürmek için bilimsel bir yöntem ve yaklaşımdır.*

İşte bütün bunlarla ilişki halinde olan kritik bir nokta: **Bir kez objektif realite hakikatin testi olmaktan çıkartılırsa -bir kez objektif realite bütün açıklamaların, fikirlerin vb doğru olup olmadığının standardı olmaktan çıkarsa- o halde her şey “hakikat” olabilir ve bu genellikle korkunç sonuçlar doğurur.**

Marksist/komünist teorinin “yansıma” prensibine saldırmak -bir kere daha tekrarlayayım ki bu teorinin bilimsel yöntem ve yaklaşımının temelidir- pek çok ciddi probleme sebebiyet verecektir. Bu kritik noktayı bir kez daha vurgulamak adına: **Bir kez dünyayı dönüştürme girişimi iddiaları bilimsel bir zemin üzerinden hareket etmeyi bırakır ve subjektif eğilimler şeklinde ifadesini bulursa; kapı, olduğu gibi gerçekliğin ciddi biçimde tahrifine ve kimi zaman yüce amaçlar için bile korkunç eylemlere açılacaktır.** Ve bu saldırılarla tahriflerin komünist olduğunu iddia eden oportünistlerce yapılmasında müthiş bir ironi ve zarar vardır!

Bu serinin ikinci bölümünde Marksist “yansıma teorisinin” boyutlarına ve oportünist sahte komünistlerin saldırılarının çürütülmesine daha fazla gireceğim.

1.) Bob Avakian geçtiğimiz birkaç ay boyunca sosyal medyadan bir dizi önemli mesaj yayınladı. Bunlara bakmak isteyen okuyucu Bob Avakian Official hesabını görüntüleyebilir.

2.) *Demarcations*, yeni komünizmin teorik dergisidir. Bu dergi içerisinde yayınlanmış pek çok yazı yenikomunizm.com içerisinde görüntülenebileceği burada Bob Avakian'ın bahsettiği Ajith: Geçmişin Tortusunun Bir Portresi eseri Türkçeye çevrilmiş ve El Yayınları tarafından ilk baskısı gerçekleştirilmiştir. Okuyucuyu yeni komünizmin teorik çerçevesini daha iyi anlayabilmek adına

Demarcations dergisinin çevrili makalelerini okumaya teşvik ediyoruz.